

Samenvatting

Het college heeft besloten om de bevoegdheid om een zogenoemde “herbeplantplicht” op te leggen, op basis van artikel 10 van de Bomenverordening gemeente Maastricht, te mandateren aan de medewerkers van het organisatieonderdeel Veiligheid & Leefbaarheid.

Het komt met enige regelmaat voor dat bomen gekapt worden zonder dat hier een omgevingsvergunning voor is verleend, terwijl dit wel vereist is. Bomen zijn waardevol voor de samenleving en vaak bepalend voor de beleving van de omgeving. Daarom is het van belang dat illegale bomenkap gecompenseerd wordt middels het herbeplanten van soortgelijke bomen.

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met het mandateren van de bevoegdheid om op basis van de Bomenverordening een herbeplantplicht op te leggen, aan de medewerkers van het organisatiedeel Veiligheid en Leefbaarheid conform bijgevoegd mandaatbesluit.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 1 juni 2021:

Conform.

1. Aanleiding

Op grond van de Bomenverordening gemeente Maastricht (Bomenverordening) heeft het college van burgemeester en wethouders van gemeente Maastricht de bevoegdheid om een zogenoemde “herbeplantplicht” op te leggen. De herbeplantplicht kan opgelegd worden om illegale bomenkap te compenseren, door te verplichten om soortgelijke bomen terug te planten.

Momenteel wordt geen gebruik gemaakt van deze bevoegdheid, terwijl het in de praktijk regelmatig voorkomt dat zonder de benodigde omgevingsvergunning waardevolle bomen gekapt worden. Naar aanleiding van een aantal recente gevallen van illegale bomenkap is de werkwijze omtrent handhaving hiervan nader bekeken. Hierbij is geconstateerd dat het praktisch is als deze bevoegdheid gemandateerd wordt, zodat in het vervolg het opleggen van een herbeplantplicht eenvoudig toegepast kan worden waar nodig.

2. Context

Bomen zijn waardevol voor de samenleving en vaak bepalend voor de beleving van de omgeving. Dit geldt des te meer voor grotere bomen en/of beeldbepalende bomen, waarvoor een omgevingsvergunning vereist is om deze te mogen kappen of op andere wijze verwijderen. Indien deze bomen verdwijnen is het van belang voor de samenleving om dit te compenseren door soortgelijke bomen (elders) terug te planten. Voor het kappen van bomen waarvan de dwarsdoorsnede van de stam 15 centimeter of groter is, gemeten op 1,3 meter hoogte boven het maaiveld, is een omgevingsvergunning vereist.

De huidige werkwijze bij het constateren en aanpakken van illegale bomenkap is door de verantwoordelijke te bewegen tot het aanvragen van een omgevingsvergunning voor de illegaal gekapte bomen. Het kwaad is dan al geschied, de bomen zijn gekapt en het weigeren van de vergunning is in feite nutteloos. Via het verlenen van de omgevingsvergunning kan een ook herbeplantplicht opgelegd worden, zodat de bomenkap alsnog gecompenseerd wordt. Hierbij is echter de medewerking van de verantwoordelijke nodig. Zij moeten namelijk zelf een vergunningsaanvraag indienen en de benodigde stukken aanleveren. Dit blijft in praktijk vaak achterwege. Zij hebben immers de bomen al gekapt en zien zich niet genoodzaakt om alsnog een vergunning aan te vragen. Er zijn geen handhavingsinstrumenten beschikbaar om een vergunningsaanvraag af te dwingen. De waardevolle bomen blijven derhalve vaak niet gecompenseerd, hetgeen een onwenselijk resultaat is.

De Bomenverordening biedt echter een instrument dat juist bedoeld is ter handhaving van het kappen van bomen zonder dat een omgevingsvergunning aangevraagd en verleend is, waar dat wel vereist was. Op grond van artikel 10 van de Bomenverordening kan een herbeplantplicht opgelegd worden, indien er sprake is van het vellen van bepaalde “houtopstand” dan wel op andere wijze tenietgaan hiervan, waarvoor een omgevingsvergunning benodigd is. De herbeplantplicht wordt opgelegd aan de eigenaar of diegene die op andere wijze verantwoordelijk is voor het betreffende terrein waarop de illegaal gekapte bomen stonden.

In de herbeplantplicht wordt opgenomen welke soort, aantal, op welke plek en binnen welke termijn de bomen geplant moeten worden, op basis van het advies van een bomendeskundige van gemeente Maastricht. Er geldt ook een plicht deze bomen in stand te houden. In eerste instantie wordt de herbeplantplicht opgelegd zonder sanctie. Voldoet men echter niet, niet volledig of niet tijdig aan de herbeplantplicht, dan zal alsnog bestuursrechtelijk handhavend opgetreden worden middels het opleggen van een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang zodat de illegale bomenkap gecompenseerd wordt. Deze bevoegdheid is al gemandateerd aan de medewerkers van het organisatieonderdeel Veiligheid & Leefbaarheid. Het is derhalve naast praktisch en efficiënt ook logisch om de bevoegdheid van het opleggen van een herbeplantplicht aan dezelfde medewerkers te mandateren.

3. Gewenste situatie

Dit voorstel draagt bij aan het adequaat aanpakken van illegale bomenkap en de compensatie hiervan. De schatting is dat de gemeente gemiddelde 10 - 20 keer per jaar illegale bomenkap op het spoor komt. Het komt echter veel vaker voor in onze gemeente, maar de illegale bomenkap blijft vaak onder de radar omdat we hierbij afhankelijk zijn van meldingen van burgers. Door de desbetreffende bevoegdheid te mandateren aan de medewerkers van het organisatieonderdeel Veiligheid & Leefbaarheid kan snel en efficiënt opgetreden worden. Dit zijn namelijk de medewerkers die constateren dat illegale kap heeft plaatsgevonden, het handhavingstraject hieromtrent opstarten en afhandelen. Het opleggen van een herbeplantplicht via een vergunning is ook gemandateerd, net zoals de bevoegdheid tot het toepassen van bestuursdwang. De herbeplantplicht wordt dan gebruikt zoals deze bedoeld is en waardevolle bomen blijven zoveel mogelijk behouden dan wel worden gecompenseerd.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het opleggen van een herbeplantplicht zorgt ervoor dat illegaal gekapte houtopstanden worden gecompenseerd. Dat heeft een positief effect op de hoeveelheid groen in de stad.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

Niet van toepassing.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

Wij stellen het college van burgemeester en wethouders voor om:

1. Akkoord te gaan met het mandateren van de bevoegdheid om op basis van artikel 10 van de Bomenverordening een herbeplantplicht op te leggen, aan de medewerkers van het organisatiedeel Veiligheid en Leefbaarheid, conform bijgevoegd mandaatbesluit.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Het mandaatbesluit zal op de daartoe voorgeschreven wijze gepubliceerd worden. In het vervolg zal het opleggen van de herbeplantplicht bij illegale bomenkap toegepast worden via de Bomenverordening door de medewerkers van Veiligheid & Leefbaarheid.